

bij bad, douche of toilet en vaak antislipmaten in de badkamer of in het bad.

Konklusie

Uit dit onderzoek komt naar voren dat ouderen in tamelijk gevaarlijke situaties leven, dat hun woning meer aanpassingen heeft naarmate fysieke gezondheid van de oudere slechter is, en dat in sommige gevallen speciale voorzieningen in de woningen aanwezig zijn en ouderen voorzieningen aan (laten) brengen als ze zich onveilig voelen. Op het gebied van opstapjes, afstapjes, vloerbedekkingen en "slalom"-looproutes zou nog veel verbeterd kunnen worden.

Preventief beleid 2000

Een preventief beleid om het aantal valongevallen bij ouderen te beperken zou gezocht moeten worden in ergonomische aanpassingen in de woningen van ouderen. Het beleid zou zich moeten richten op zelfstandig wonende ouderen, omdat verzorgingstehuizen, serviceflats e.d. al voldoende zijn aangepast en maar liefst 90% van de ouderen zelfstandig woont.

In woningen die gebouwd worden voor ouderen zouden aanpassingen zoals vaste vloerbedekking, geen drempels, geen niveauverschillen, handgrepen bij toilet en douche, voldoende en goed geplaatste lichtknopjes (hotelschakelaars) al bij de bouw aangebracht moeten worden. Ligbaden, trappen en opstapjes zouden vermeden moeten worden.

Ouderen die speciale voorzieningen in hun woning willen aanbrengen zoals handgrepen bij toilet, ligbad en douche, antislipstrips op trap treden, extra trapeleuningen zouden hiervoor subsidies moeten kunnen krijgen. Door gerichte voorlichting zouden ouderen gestimuleerd moeten worden deze voorzieningen aan te (laten) brengen en subsidie aan te vragen.

Onderzoek zou gedaan moeten worden om aan te geven welke ergonomische aanpassingen het meest urgent zijn en eventueel verplicht aangebracht moeten worden in de woningen van ouderen vanaf 70 jaar.

Gezien de te verwachten ongunstigere verhouding actieve - niet actieve bevolking lijkt het onwaarschijnlijk dat de overheid de komende jaren meer intra- en extramuraal zorg aan ouderen kan bieden.

Een eenmalige investering in ergonomische aanpassingen in de woningen van zelfstandig wonende ouderen kan op lange termijn veel ongevallen bij ouderen helpen voorkomen, wat zelfs tot een vermindering van hulp aan ouderen kan leiden. Ouderen kunnen dan zo

lang mogelijk zelfstandig en veilig blijven wonen.

Literatuur

Haastrecht, S. C. van, L. Hoogendijk, G. van der Spoel en A. Verhaagen. Informele ekonomie en huishoudelijke arbeid (met een voorbeeld over de bejaardenzorg). 3-maands doctoraalscriptie Huis-houdkunde, LH Wageningen, april 1984.

Haastrecht, S. C. van. Vooronderzoek naar valongevallen bij ouderen.

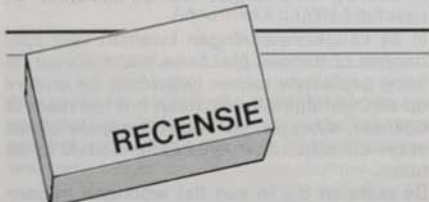
Deel A: Opstellen van een enquêteformulier en het houden van proefenquête.

Deel B: Ergonomisch georiënteerd onderzoek naar de "valveiligheid" van woningen van ouderen die een valongeval hebben gehad.

6-maands doctoraalscriptie Verzorgingstechnologie, LH Wageningen, januari 1985.

Korrespondentie-adres

Sibiel van Haastrecht, Staalmeesterslaan 339, 1057 PD Amsterdam. Tel. 020-831348.

Bestrijdingsmiddelen

Stichting Natuur en Milieu, Utrecht, prijs f 9,- (112 p.), gironummer: 2537078, tel. 030-331328.

Bij de stichting Natuur en Milieu verscheen de vierde, geheel herziene druk van "Bestrijdingsmiddelen in en om huis". Hetzelfde onderwerp als in de hiervoor besproken gids, maar wat beperkter van opzet, populairder van toon en met een duidelijke boodschap: "Bedenk dat tal van die "enge beestjes" mensen geen kwaad doen en vaak nuttig zijn voor de natuur. Doodt dus alleen in geval van uiterste nood". Die beestjes zelf krijgen in dit boekje dan ook meer aandacht. Dat levert wel praktische informatie op, bijvoorbeeld over onschadelijke weringsmiddelen (mieren gaan voor knoflook op de loop) of het beste bestrijdingsmoment (motten leggen in juli en augustus eieren, dus in september moet de kleerkast schoongemaakt). Maar het gaat, zeker in dit dichtbevolkte landje, toch wel wat erg ver als er geadviseerd wordt een val te kopen waar de muizen levend in gevangen kunnen worden en ze vervolgens op tenminste 850 m van het huis los te laten!

Middelen uit "grootmoeders tijd" komen hier wel aan bod, al wordt zeker niet alles zonder meer aanbevolen. Om tenslotte - als het echt niet anders kan - toch uit de vele bestrijdingsmiddelen de minst kwade te kunnen kiezen, wordt een overzicht van gangbare bestrijdingsmiddelen gegeven. Hier geen chemische formules, maar het biedt wel snel een inzicht in gezondheids- en milieugevaren. Voor wie de boodschap aanspreekt is dit een praktisch boekje.

Annemieke de Wit-Sauter